Teze k přípravě společenských strategií a jiných rozhodnutí se zřetelem na participativní/deliberativní přístup

ppergler@gmail.com **sremer@seznam.cz**

Důvody

- Výzva předsedy vlády k předkládání tezí
- Plnění SRUR –opatření cíle 5.2.3: partnerská pozice NNO vůči orgánům státní správy
- Navázání na RVUR 2010
- Selhávání implementace strategických dokumentů
- Nové přístupy ve světě: - SDG 16.7:Zajistit reagující, inkluzivní, participativní a reprezentativní rozhodování na všech úrovních

  - Rakouské standardy občanské participace
- Nové metody na místní úrovni (MA 21, PAKT)
- Analýza zkušeností členů Platformy UR

Rakouské standardy občan. participace

- **Zapojení:** Politici a správa integrují veřejnost do vývoje svých politik, plánů, programů nebo právních nástrojů. To může vést k společně podporovaným řešením, která mohou být snadněji implementována.
- **Transparence a vysledovatelnost:** Tak, jako je proces občanské participace transparentní, také jeho výsledky jsou vysledovatelné. Transparence a vysledovatelnou buduje důvěru v politiky a správu.
- **Společná zodpovědnost:** Občanská participace znamená pro všechny účastníky přijmout zodpovědnost za společně prováděnou práci a její výsledky.
- **Manévrovací prostor:** Občanská participace vyžaduje prostor pro změny. Na počátku procesu jsou všichni účastníci přesně informováni o tomto rozsahu. Účastníci jsou pak v pozici realistického posouzení jejich prostoru pro vliv .
- **Vyváženost a stejné příležitosti:** S usilovně definovaným manévrovacím prostorem se procesy občanské participace zaměřují na nabídku stejných příležitostí a stejného rozsahu vlivu jejich participujícím skupinám. Všechny cílové skupiny jsou osloveny vyváženým způsobem. Participační proces je organizován bezbariérově.
- **Vzájemná úcta:** Občanská participace je proces úplného zapojení osob, které jsou ovlivněny, nebo se zajímají o rozhodování o politikách, plánech, programech a právních nástrojích. Všichni účastníci jsou si vědomi o jejich různých rolích v takovém procesu. Vzájemně spolu jednají s respektem. To zlepšuje spolupráci všech účastníků.
- **Nestrannost:** Záležitosti účastníků jsou brány vážně v potaz. Účastníci se vzájemně setkávají v ovzduší partnerství. Argumenty a proti argumenty jsou řešeny nestranně v procesech občanské participace. Poctivá cesta jednání navzájem je základem pro plodnou spolupráci .

Rakouské standardy 2008

- **Informace:** Tok informací a přístup k inovacím pro všechny, koho to zajímá je garantován při braní v úvahu právního základu a možností.
- **Jasná řeč:** V procesu občanské participace jsou informace a rámcové podmínky sdělovány a zajišťovány jasně a srozumitelně. To zprostředkovává vzájemné porozumění a vyvarovává se časových prodlev, zklamání a jiných potíží při spolupráci.
- **Konečné termíny:** Občanská participace se odehrává od počátku. Před rozhodnutím je dostatečný čas pro informace, konzultace či spolupráci. Jako následek je, že účastníkům je nabídnut na jedné straně účinný prostor pro vliv. Na druhé straně je možné se vyvarovat časových zdržení a dodatečných nákladů, které mohou vznikat z následných změn, jestliže se participace odehraje příliš pozdě.
- **Organizace:** Pro procesy občanské participace jsou od samého počátku stanoveny závaznou formou způsoby organizace, stejně tak jako kompetence a kontaktní osoby ze správy. To zajišťuje účastníkům nezbytnou jasnost a podporuje efektivní a účinnou práci.
- **Rozhodnutí a zpětná vazba:** Ti, kteří rozhodují, při rozhodování berou v úvahu výsledky procesu občanské participace. „Berou v úvahu“ znamená, že vypořádají výsledky s respektem a zahrnují je tak daleko, jak je to jen možné do rozhodnutí. Rozhodnutí by mělo být sdělováno způsobem, který uvádí odkazy k tématickým záležitostem procesu občanské participace. Tímto způsobem politici i administrativa mohou vyjádřit svoji vděčnost příspěvku participantů a budovat důvěru.
- **Právní rozsah:** Občanská participace má místo v rámci federální ústavy a jakýchkoliv existujících právních požadavků. Kde je prostor pro manévr, týkající se vývoje občanské participace, mají být aplikovány standardy občanské participace.

Návrhy

- Teze: Příprava společenských strategií
- Až do schválení změn pokračovat dosavadním přístupem, přitom neznemožnit eventuální adaptace procesu:

  -jak připravovat strategie a podobné materiály

  -obsahu různých věcných strategií
- Urychleně porovnat existující návrhy, včetně deliberativního přístupu
- Užít k tomu postup integrování porovnaných procesů do optimálního procesu (popsaným jako integrace textů)
- Doporučit a schválit návrh adaptace

Návrhy - pokračování

- Zavést adaptovaný postup v rámci RVUR
- Projekt z OPZ využít k zavedení nového přístupu k tvorbě aktualizace SRUR jako modelový případ modernizace veřejné správy
- Svolat neformální poradu domácích a zahraničních účastníků : - k posílení aktualizace SRUR

  -přispět k rozvoji deliberativního přístupu, zejména v ČR